

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐบาลโดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลาง (Decentralize) ลงเหลือภารกิจหลักเท่าที่จำเป็น และให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารชุมชนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนมากขึ้น ซึ่งเหตุผลของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยลดขั้นตอนการดำเนินการ อันเนื่องจากความล่าช้าในการตัดสินใจจากส่วนกลางและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการ ตลอดจนร่วมตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรหลักที่มีความสำคัญยิ่งในการดำเนินงานในระดับตำบล เป็นองค์กรที่ได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นหลักหรือเป็นแกนนำที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมืองในระดับตำบล ตลอดจนการกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตื่นตัว และร่วมกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาและร่วมพัฒนาในด้านต่าง ๆ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ความสามารถในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่รัฐบาลมุ่งหวังประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานแตกต่างกันออกไปส่วนหนึ่งเกิดจากความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ซึ่งมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันตามวาระ ทำให้การดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหลื่อมล้ำกันในแต่ละยุคแต่ละสมัย การนำหลักการบริหารงานที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลเข้ามาเป็นแนวทางการบริหารงานโดยยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพ และหลักการมีส่วนร่วม ทำให้การบริหารงานมีความยุติธรรมโปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน นอกจากนี้ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบล มีบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพแล้ว ยังสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร สามารถนำไปสู่ความโปร่งใสในองค์กรและลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ผ่านมาลงได้

องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาเป็น 1 ใน 7 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อที่ประมาณ 53.376 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 33,360 ไร่ ประกอบด้วย 15 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 31,006 คน แยกเป็นชาย 14,914 คน เป็น หญิง 16,092 คน (ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2554)

ผลการพัฒนา ในปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา มีอัตราการขยายตัว ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุขไปไกลขึ้นพื้นฐาน ค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน คือการบริหารจัดการองค์กร ศักยภาพของคณะผู้บริหาร ความร่วมมือ การมีส่วนร่วมของพนักงานและ ประชาชน และปัจจัยภายนอก คือนโยบายของรัฐบาล การสนับสนุนจากจังหวัดและอำเภอ นอกจากนี้ส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการและ ดำเนินการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ ใช้หลักการบริหารที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการบริหารจัดการ

จากความสำคัญของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้ผู้วิจัยมีความ สนใจที่จะศึกษาในเรื่องของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำพนักงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลบางปลา มาเป็นกรณีศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางใน การวางแผนและปรับปรุงแก้ไขในการบริหารงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ซึ่งจะ นำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

สมมุติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จำแนกตาม ลักษณะประชากรศาสตร์ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 144 คน (ข้อมูล : องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ณ วันที่ 2 พฤษภาคม 2557) เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ ลักษณะประชากรศาสตร์ ของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ตำแหน่งงาน
- อายุการทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ได้แก่

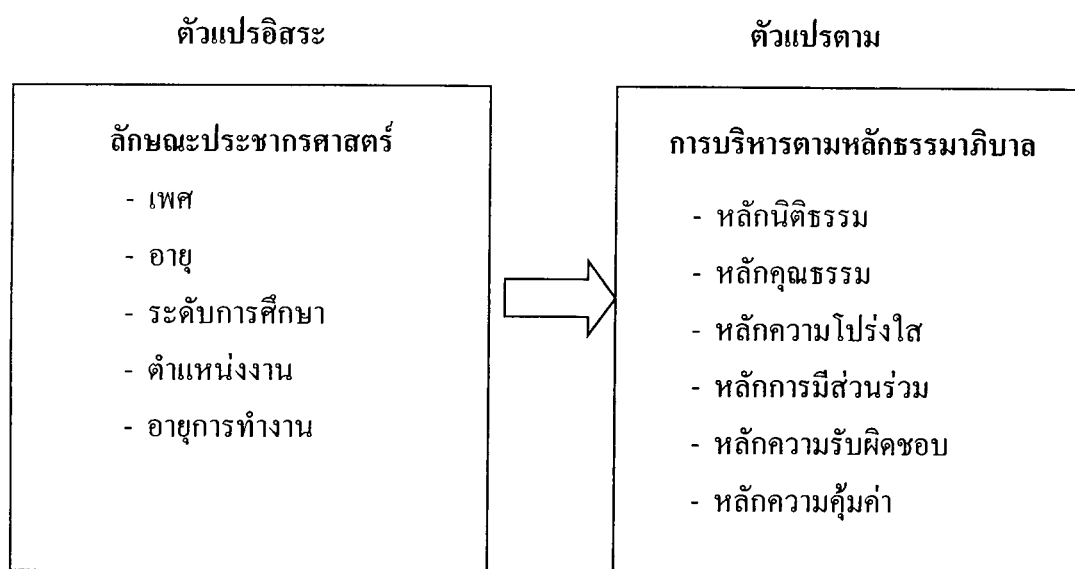
- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

3. ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างเดือน พฤษภาคม 2557 ถึงเดือน กรกฎาคม 2557

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากแนวคิดของ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหาร หมายถึง คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางปลา รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางปลา และเลขานุการนายกองค้การบริหารส่วนตำบลบางปลา

พนักงาน หมายถึง พนักงานที่จ้างจากเงินรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการ และพนักงานจ้าง

การบริหารงาน หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล ซึ่งแม้จะแตกต่างกันแต่ก็นับว่ามีประโยชน์ เพราะจะเป็นแนวทางให้ผู้อื่นได้มีโอกาสใช้ดุลพินิจตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการพื้นฐาน 6 ประการ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

- **หลักนิติธรรม** หมายถึง การที่หน่วยงานได้มีการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของพนักงานและประชาชน ซึ่งพนักงานและประชาชนยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตาม กฎหมาย กฎข้อบังคับนั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้ กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจ หรือตามอำนาจของตัวบุคคล

- **หลักคุณธรรม** หมายถึง การปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติงานด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้

- **หลักความโปร่งใส** หมายถึง การที่องค์กรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้ โดยถือปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.2539

- **หลักการมีส่วนร่วม** หมายถึง การเปิดโอกาสให้พนักงานในหน่วยงานและประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิดและเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของหน่วยงาน ไม่ว่าจะด้วยการแสดงความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่น ๆ

- **หลักความรับผิดชอบ** หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาต่าง ๆ และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำ

- **หลักความคุ้มค่า** หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้พนักงานมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์ และให้บริการที่มีคุณภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของพนักงาน ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา
2. ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการของผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
3. ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษา หรือศึกษาในเรื่องที่ใกล้เคียงกัน